

Бр. 190
6. II . 1956 год.
БЕОГРАД

19. II. *Ma Fm*

IZVEŠTAJ O GOSTOVANJU "KOLO" U SSSR-u, KINI I BURMI

Ansambl narodnih igara Srbije "Kolo" gostovao je od 18 jula do 24 novembra t.g. u SSSR, Kini i Burmi. U svim zemljama Ansambl je bio gost tamošnjih ministarstava za kulturu.

Ansambl je pošao u sastavu od 55 ljudi i to:

Olga Skovran, direktor, Božidar Vorkapić, predsednik Saveta "Kola", Dobrivoje Putnik, koreograf, i Žarko Milanović koji su delovali kao rukovodstvo, 37 igrača, 10 muzičara i Stanko Milanović službenik SIP-a i Stipe Dužević, novinar iz Radio Beograda koji su po nalogu Komisije za kulturne veze sa inostranstvom pošli na ovaj put sa "Kolom".

Program "Kola" sastajao se iz igara, pesama naroda Jugoslavije.

U SSSR-u "Kolo" je boravilo od 22 jula do 18 avgusta kada je pošao za Kinu. Za ovo vreme "Kolo" je gostovalo u Moskvi gde je dalo koncerata 7 u Lenjingradu 5 Kijevu 4 i u Rigi 4 gledalaca je bilo oko 111.000 hiljada. Prijem od strane domaćih organizatora kao i sama organizacija gostovanja je bila odlična. Većina koncerata je bila na letnjim pozornicama koje mogu da prime veliki broj gledalaca (u Moskvi 12.000 u Rigi 30.000 itd.). U Moskvi je "Kolo" nastupilo sa velikim uspehom i u zajednici sa Novo Sibirskom operom, koja je u to vreme gostovala u Moskvi, u Bolšum teatru. "Kolo" je izvelo polovinu programa (12 tačaka). Ovoj pretstavi su prisustvovali drugovi Molotov, Mikošjan kao i mnogi drugi državni rukovodioci, kulturni i javni radnici. Hoteli i ishrana su bili prvoklasni. Putovanje u vozovima veoma udobno. Prijem od strane publike takodje izvanredno srdačan koji se često puta pretvarao u prave manifestacije. Naročito su nezaboravne pretstave u fabrikama u Moskvi, Kijevu i Rigi. Kolektive ovih fabrika podarili su "Kolu" i lepe poklone za usponemu na

./.

boravak u njihovoj sredini. Sva štampa je u svima gradovima zabeležila gostovanje "Kola" kao veliki doprinos upoznavanju i zbližavanju naših naroda a umetnička kritika najpovoljnije se izrazila o dostignućima "Kola". Naročito je podvučen kao najpozitivniji momenat uspešna scenska adaptacija folklornih igara pri čemu je sačuvana čistota i izvornost narodnog stvaralaštva kao i visoki nivo igračke tehnike izvodjača. "Kolo" je u Moskvi i Rigi dalo i radio emisiju a u Rigi i televizijsku. Organizatori gostovanja omogućili su "Kolu" da se upozna i sa najvažnijim kulturnim spomenicima i znamenitostima u svim ovim gradovima. Isto tako su članovima "Kola" priredjeni i mnogi prijemi kao i pproštajni prijem od strane Ministra za kulturu SSSR u Moskvi. Tom prilikom su članovima Ansambla predati i razni pokloni za uspomenu na gostovanje u SSSR. Kao lični honorar članovima Ansambla Min. za kulturu SSSR je dodelio svotu od 1.750.- rubalja po osobi koje su članovi utrošili za svoje lične potrebe i kupovine.

Gostovanje "Kola" u Kini takodje je bilo vrlo uspešno i znacajno. "a prvom mestu kao prva jugoslovenska umetnička ekipa koja je posetila ovu daleku zemlju a iz zemlje koja uživa veliki ugled i prema kojoj narod Kine gaji velike simpatije - "Kolo" je primljeno sa najvećim počastima i srdačnošću. U Kini je "Kolo" gostovalo u sledećim gradovima: Peking, Tjencin, Anšan, Mugden, Nankou, Hančou, Šangaju i Kantonu. U ovim gradovima "Kolo" je dalo 21 koncerat sa 90.000 hiljada gledaoca. Organizacija ovog gostovanja je takodje za najveću pohvalu. Kinezi su članovima "Kola" pružili sve moguće počasti i konfor. Pozornice i teatri su bili odlični, putovanje (poseban voz) stanovanje i ishrana prvoklasni. Članovi "Kola" su osetili da je ova izuzetna pažnja na prvom mestu ppućena "Kolu" kao reprezentaciji prijateljske zemlje. Koncertima Ansambla prisustvovali su najviši državni rukovodioci i kulturni javni radnici. U okviru proslave Prvoga oktobra, kineskog nacionalnog praznika, članovi "Kola" su na zajedničkom koncertu sa grupama iz Japana, Burme, Poljske, Albanije i SSSR izveli veći broj svojih tačaka pred pretседnikom republike Mao-ce-tungom. Pretседnik Vlade Ču-en-laj je tri puta prisustvovao koncertima "Kola". Rukovodilac "Kola" je bio i na prijemu kod Mao-ce-tunga a grupa članova u poseti kod Ču-en-laja koji se naročito interesovao za rad "Kola". Ambasador FNRJ Vlada Popović je priredio veliki prijem u čast "Kola"

kome je pored mnogobrojnih gostiju prisustvovao i Ču-en-laj koji je tom prilikom u svom govoru istakao značaj gostovanja "Kola" i izrazio i svoja čestitanja. "Kolo" je također prisustvovalo i mnogobrojnim prijemima koje su u njegovu čast priredjivani gradski načelnici u raznim gradovima. U čast "Kola" su priredjivani i mnogobrojni koncerti u svrhu upoznavanja sa tradicionalnom i savremenom umetnošću Kine. "Kolo" je također posetilo mnogobrojne fabrike, kulturne ustanove, zadruga i td. Povodom gostovanja "Kola" svi kineski listovi doneli su mnogobrojne informacije o našoj zemlji, o "Kolu" i umetničke kritike o radu "Kola". (Prema izjavama naših pretstavnika više od 70% celokupnih informacija o našoj zemlji izašli su povodom gostovanja "Kola"). Publika je na koncertima redovno bila vanredno oduševljena i za većinu tačaka zahtevala da se ponove. Umetnička kritika također se pohvalno izrazila o programima "Kola". I u Kini je "Kolo" također dalo jednu radio emisiju, a snimljeno je za dokumentarni film o boravku "Kola" u Kini. Jedna grupa od 15 kineskih igrača koja je svo vreme boravka "Kola" u Kini bila u pratnji "Kola", naučila je nekoliko igara i pesama iz programa "Kola" koje je izvela na oproštajnom koncertu u Pekingu u zajednici sa "Kolom" što je izazvalo oduševljenje i priznanje publike. Pored mnogobrojnih poklona koje je "Kolo" dobilo kao ustanova i članovi "Kola" su dobili i razne uspomene kao i po 300.- juana i 50.- dolara po osobi na ime ličnog honorara. "Kolo" je u Kini boravilo dva meseca i to mesec opo dana pre polaska u Burmu a 15 dana posle povratka iz Burme. U Kini je snimljen i film o boravku "Kola" u Kini.

U Burmi je "Kolo" provelo 12 dana (od 16 do 28 oktobra) i za to vreme održalo 9 svojih koncerata i to: 6 u Rangunu i 3 u Mandeleju. Gledalaca je bilo oko 40.000 hiljada. I u ovoj zemlji je "Kolo" naišao na topao i srdačan prijem. Sam predsednik Vlade U-nu je svojim govorom otvorio prvi koncert a predsednik republike Dr Ba-ai je prisustvovao koncertu prilikom prijema našeg ambasadora Krste Bulajića u čast "Kola" u Rangunu. Organizacija gostovanja je bila vrlo dobra a uslovi smeštaja i ishrane u Rangunu odlični dok je zbog objektivnih razloga (nedostatak hotela) u Mandeleju bilo dosta teško a veoma žarka klima je prilično otežavala izvođenje koncerata. Pozornice su bile na otvorenom sa nedovoljnim

osvetlenjem kao i malim prostorom. No i pored svega toga velikim zalaganjem izvodjača koncerti su bili na potrebnoj visini. U Burmi je "Kolo" tretirano kao "kulturalna misija" iz Jugoslavije te su u njegovu čast priredjivani i ovde mnogobrojni prijemi od strane gradskih načelnika i Ministra za kulturu Burme. "Kolo" je takodje posetilo i mnogobrojene kulturne ustanove a priredjivani su i koncerti burmanskim umetnika. I ovde su sve novine donele mnogobrojne članke posvećene "Kolu" i Jugoslaviji. Stručna kritika je takodje pohvalna. Članovi "Kola" su kao lični honorar dobili po 150.- rupija po osobi (30.- dolara). Po povratku u zemlju članovi "Kola" su izmedju sebe pokupili svotu od 50.000.- din. - a ustanova je od svoga budžeta - po posebnom odobrenju Saveta za kulturu Beograda - kupilo razne poklone koje poslalo ministru za kulturu SSSR- i drugim organizatorima i pratiocima "Kola" u SSSR i Kini. - Za vreme svog boravka u Kini "Kolo" je predalo i svoj poklon - narodnu nošnju - predsedniku narodne republike Kine Mao-ce-tungu.

to je poklon Komisiji

I pored veoma duge turneje i velikih prostranstva koje je trebalo prevaliti vozom ili avijonom (oko 50 hiljada km. i 45 dana u vozu) članovi "Kola" su fizički veoma dobro izdržali. U svim ovim zemljama zdravstvena briga je bila odlična (u Kini je jedan lekar bio stalno u pratnji "Kola") te osim neznatnijih obolenja svi su bili zdravi. Radna disciplina i zalaganje u radu bilo je odlično dok je unutarnja disciplina u odnosu na ranije turneje nešto popustila. Bilo je i izgreda koji neminovno povlači oštriju kaznu. No ovo se nije odrazilo na opšti utisak koje su članovi "Kola" ostavili u ovim zemljama koji se može oceniti kao odličan u svakom pogledu a što su u svojim izjavama potvrdili naši Ambasadori u ovim zemljama.

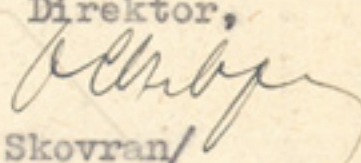
Jedan od problema koji na ovom putu koji nije uspešno rešen je pitanje drugova - ne članova "Kola" - koji su pošli na ovu turneju sa "Kolom". Dok je drug Bošidar Vorkapić veoma konstruktivno delovao i bio velika pomoć Direktor "Kola" u SSSR-u (a koji se iz SSSR-a zbog svojih službenih obaveza morao vratiti u zemlju) dotle je drug Stipe Dužević pokazao priličnu neskrupoznost u želji za mešanjem u delokrug rada Direktora, kritikovao neosnovano i neobjektivno i time dolazio u sukob sa Direktorom, a što se

Nesumnjivo negativno odrazilo i na sam kolektiv. Njegovo lično ponašanje takodje nije uvek bilo za ugled tako da i nije mogao da stekne autoritet. Drug Dužević i Stanko Milanović su pre polaska na put iz formalnih razloga kooptirani u rukovodstvo no nisu bila prodiskutovana i opredeljena prava i dužnosti njihove na ovome putu što je i dovelo na prvom mestu do ovih nesporazuma i konflikata.

Kako ova gostovanja nisu bila ugovorena na komercijalnoj bazi, već je "Kolo" bilo gost u SSSR, Kini i Burmi a davani su samo lični honorari izvodjačima prema nahodjenju domaćina i to ne od jednom već u više mahova - to je "Kolo" kao ustanova ostalo bez prihoda u ovakvom dugom periodu od preko 4 meseca što je i učinilo da u ovoj godini nije ostvaren planirani budžet prihoda ustanove.

SF-SN!

Direktor,

/Olga Skovran/

MR
17. 2. 1956
Fol.
mislim da bi trebalo
skrenuti pažnju
"Kolektiv" i na
pisanje Džević.